

Nacionāla mēroga papildu pasākumi Gaujas upju baseinu apgabalā

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums	
				Līdz 2027. g. nepieciešamais, jau piesaistītais finansējums, tā avoti	Līdz 2027. g. nepieciešamais, vēl meklējamais finansējums, tā iespējamie avoti
Plānā noteiktais mērķis:	A: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos riska ūdensobjektos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A1: Aktīvi informēt sabiedrību un interešu grupas par upju baseinu apsaimniekošanu, iesaistīt tos ūdeņu apsaimniekošanas un aizsardzības pasākumos				
A1.1.Organizēt izglītojošus pasākumus lauksaimniekiem (sadarbībā ar ZM, LLKIC, lauksaimnieku organizācijām), skaidrojot agrovīdes pasākumu nozīmi un ieviešanu, rosinot izmantot LAP atbalsta pasākumus, lai samazinātu lauksaimniecisko darbību nelabvēlīgo ietekmi uz pazemes ūdeņiem.	2022. - 2024. g	LVĢMC VARAM ZM, LLKIC	Platību, kurās īstenoti LAP atbalstītie agrovīdes pasākumi, pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo plānošanas periodu.	VARAM budžeta ietvaros LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros LIFE GOODWATER IP projekts	
A1.2. Izmantot dažādus komunikācijas kanālus (informatīvus pasākumus, tiešus kontaktus, plašsaziņas līdzekļus, internetu utt.), lai svarīgākās mērķgrupas (pašvaldības, NVO, lauksaimniekus, mežsaimniekus, valsts pārvaldes iestādes, izglītības iestādes, īpaši aizsargājamo teritoriju apsaimniekotājus, masu mediju pārstāvjus u. c.), informētu par apsaimniekošanas plāniem 2022.-2027. gadam, apspriestu plānu 2028.-2033. g. izstrādi, iegūtu informāciju par to īstenotajiem ūdeņu apsaimniekošanas un aizsardzības	2022.g. - 2027. g..	LVĢMC VARAM, NVO, pašvaldības, valsts pārvaldes iestādes, u.c. mērķgrupas	Īstenots vismaz viens komunikācijas pasākums ar katru no svarīgākajām mērķgrupām, saņemti komentāri, ieteikumi, publikācijas par ūdens resursu apsaimniekošanas tēmu, kopīgi īstenoti projekti	VARAM LVĢMC LIFE GOODWATER IP projekts u. c. projekti	

pasākumiem, iesaistītu mērķgrupas upju baseinu apsaimniekošanas plānošanai nepieciešamās informācijas ieguvē, izstrādātu un īstenotu kopīgus projektus, kas sekmē pasākumu programmas ieviešanu.					
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A3: Papildināt normatīvos aktus un plānošanas dokumentus ar nosacījumiem un informāciju par ūdens resursu apsaimniekošanu un aizsardzību				
A3.1.Veikt grozījumus Ministru kabineta noteikumos, kas paredz operatoram ievākt pazemes ūdeņu paraugus atbilstoši Latvijas standarta LVS ISO 5667-5.2007 prasībām.	2022. - 2024. g.	VARAM	Veikti grozījumi MK noteikumos	valsts budžeta ietvaros	VARAM budžeta ietvaros
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A5: Dažādas darbības upju baseinu apsaimniekošanas plānu kvalitātes uzlabošanai				
A5.1. Stiprināt LVĢMC kapacitāti: A5.1.1. Apmācīt darbiniekus upju baseinu apsaimniekošanas un ūdeņu aizsardzības jautājumos. A5.1.2. Iesaistīties pieredzes apmaiņas pasākumos, iepazīstot labākās prakses piemērus upju baseinu apsaimniekošanā gan kaimiņu, gan citās ES valstīs.	2022. - 2027. g.	LVĢMC	Zinošu, labi informētu darbinieku grupa, kas spēj nodrošināt kvalitatīvāku plānu izstrādi 2022. - 2027. g.		LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros 30 000 EUR dažādu projektu ietvaros
A5.2. Apkopot ziņas, kāda informācija pietrūka/ nebija pieejama upju baseinu apsaimniekošanas plānu 2022.-2027. g. izstrādes laikā, sastādīt plānu un veikt nepieciešamās rīcības precīzākas un detalizētākas informācijas ieguvei nākamo apsaimniekošanas plānu izstrādes vajadzībām.	2024. g.	LVĢMC	Pilnīgāka un precīzāka informācija upju baseinu apgabalu raksturojuma un apsaimniekošanas plānu izstrādei		LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros

A5.3. Īstenot kampaņas ūdens ieguves operatoru kompetences pilnveidošanai un uzlabot monitoringa tehnisko aprīkojumu pazemes ūdeņu atradnēs (nodrošināt automatiskos ūdens līmeņu mērījumus).	2022. - 2027. g.	LVĢMC VARAM	Pilnīgāka un precīzāka informācija upju baseinu apgabalu raksturojuma un apsaimniekošanas plānu izstrādei		LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros
A5.4. Valsts pazemes ūdeņu monitoringa tīkla novērtēšana, staciju aprīkošana – tiešsaistes datu pārraides nodrošināšana pazemes ūdens (prioritāri gruntsūdens) līmeņu uzraudzībai un prognozēšanas rīka izstrādes vajadzībām, kā arī monitoringa tīkla kvalitātes uzturēšana.	2022. - 2027. g.	LVĢMC	Pilnīgāka un precīzāka informācija upju baseinu apgabalu raksturojuma un apsaimniekošanas plānu izstrādei		LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros
A5.5. No pazemes ūdeņiem atkarīgo sauszemes ekosistēmu un ar pazemes ūdeņiem saistīto saldūdens ekosistēmu metodiku pielāgošana, kā arī harmonizācija ar Lietuvas pieeju.	2022. - 2027. g.	LVĢMC	Pilnīgāka un precīzāka informācija upju baseinu apgabalu raksturojuma un apsaimniekošanas plānu izstrādei		LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros
A5.6. Uzlabot procesu, saistībā ar operatoru atskaitīšanos par pazemes ūdeņu ieguvi (uzlabot datu ticamību).	2022. - 2027. g.	LVĢMC	Pilnīgāka un precīzāka informācija upju baseinu apgabalu raksturojuma un apsaimniekošanas plānu izstrādei		LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros
A5.7. Izstrādāt rīku vai pieeju pazemes ūdeņu papildināšanās noteikšanai, kas nepieciešams, lai noteiktu pazemes ūdeņu kvantitatīvo stāvokli	2022. - 2027. g.	LVĢMC	Pilnīgāka un precīzāka informācija upju baseinu apgabalu raksturojuma un apsaimniekošanas plānu izstrādei		LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros

<p>A5.8. Veicināt pazemes ūdeņu pētījumus, kas nodrošinātu zinātniski pamatotas informācijas (datu un zinātnības) ievākšanu, uzturēšanu un atjaunošanu, kā arī ļautu pieņemt datus balstītus lēmumus (piemēram, EK Pazemes ūdeņu darba grupas Novērojamo vielu monitorings (“<i>Watch List</i>”), virszemes – pazemes ūdeņu ekosistēmu sasaiste, Dzeramā ūdens direktīvas ieviešana un novērojamo vielu monitorings u.c.)</p>	<p>2022. - 2024. g.</p>	<p>LVĢMC VARAM</p>	<p>Pilnīgāka un precīzāka informācija upju baseinu apgabalu raksturojuma un apsaimniekošanas plānu izstrādei</p>		<p>VARAM budžeta ietvaros LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros</p>
<p>A5.9. Hidroģeoloģisko modeļu izveide:</p> <p>A5.9.1. Konceptuālo modeļu izstrāde visiem pazemes ūdensobjektiem, t.sk. riska pazemes ūdensobjektiem un zonām, kas ļautu identificēt dominējošās slodzes un galvenos riskus.</p> <p>A5.9.2. Matemātiskā modeļa izveide ES ūdens politikas prasību, kā arī lokālu vajadzību risināšanai (piem., liela apjoma ūdens ieguves radītās ietekmes vai piesārņojuma izplatības modelēšanai).</p>	<p>2022. - 2027. g.</p>	<p>LVĢMC</p>	<p>Iespēja novērtēt/prognozēt lielu ūdens ieguves apjomu reālo ietekmi uz pazemes ūdens resursiem</p>		<p>LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros</p>
<p>A5.10. Veicināt sabiedrības izpratni par pazemes ūdeņu aizsardzību un cilvēka saimniecisko darbību radīto negatīvo ietekmi uz pazemes ūdens resursiem un saistītajām ekosistēmām.</p>	<p>2022. - 2024. g.</p>	<p>LVĢMC VARAM</p>	<p>Veikta sabiedrības izglītošana</p>		<p>VARAM budžeta ietvaros LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros</p>
<p>A5.11 Ūdens ieguves urbumu, t.sk. spīču, kas ierīkoti dziļumā līdz 20 m, kā arī grodu aku reģistra izveide.</p>	<p>2022. - 2027. g.</p>	<p>LVĢMC VARAM</p>	<p>Pilnīgāka un precīzāka informācija upju baseinu apgabalu raksturojuma un apsaimniekošanas plānu izstrādei</p>		<p>VARAM budžeta ietvaros LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros</p>

Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	A6: Samazināt dažādu slodžu radīto ietekmi uz ūdeņu stāvokli				
A6.1. Pazemes ūdeņu aizsargātības novērtējums, kartes izveide (pilnveidojot dabiskās aizsargātības karti, papildinot ar aktuālākajiem datiem par zemes lietojuma veidu un mēslojuma slodzēm, kā arī karsta izplatības apgabaliem).	2022. - 2027. g.	LVĢMC	Samazināts pazemes ūdeņu piesārņojuma risks (t.sk dzeramo ūdeņu)		LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros
A6.2. Izstrādāt pieeju pazemes ūdeņu līmeņu tendenču novērtēšanai.	2022. - 2024. g.	LVĢMC	Samazināts pazemes ūdeņu piesārņojuma risks (t.sk dzeramo ūdeņu)		LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros
A6.3. Prioritāri veikt lauksaimniecības platībās esošo/neizmantoto urbumu tamponāžu.	2022. - 2027. g.	Zemes un/vai urbuma īpašnieki VVD LVĢMC	Samazināts pazemes ūdeņu piesārņojuma risks (t.sk dzeramo ūdeņu)		VARAM budžeta ietvaros
A6.4. Jauno parametru izpēte (skrīnings) pazemes ūdeņos, balstoties uz EK Pazemes ūdeņu darba grupas ietvaros izstrādāto sarakstu ("Watch List"): A6.4.1. veikt datu apkopošanu un analizēšanu par jauno vielu potenciālajiem un faktiskajiem avotiem tieši Latvijā. A6.4.2.veikt jauno parametru izpēti (skrīningu), nodrošinot atbilstošu monitoringu un datu uzkrāšanu.	2022. - 2027. g.	LVĢMC VARAM	Samazināts pazemes ūdeņu piesārņojuma risks (t.sk dzeramo ūdeņu)		VARAM budžeta ietvaros LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros
A6.5. Nitrātu skrīnings avotos, lauksaimniecības slodzes novērtēšanai: A6.5.1. Jaunu, avotu apzināšana, sateces baseinu noteikšana.	2022. - 2027. g	LVĢMC VARAM	Samazināts pazemes ūdeņu piesārņojuma risks (t.sk dzeramo ūdeņu)		VARAM budžeta ietvaros LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros

A6.5.2. Nitrātu mērījumu veikšana avotos.					
A6.6. Jaunās Dzeramā ūdens direktīvas 2020/2184 prasību ieviešana: A6.6.1. Izpratnes par upju sateces baseinu risku novērtēšanu ūdens ieguves vietās (t.sk. literatūras studijas). A6.6.2. Izmēģinājumi pilotteritorijās, sateces baseinu noteikšanai. A6.6.3. Veikt jauno parametru izpēti (skrīningu), nodrošinot atbilstošu monitoringu un datu uzkrāšanu.	2022. - 2027. g.	LVĢMC VARAM	Samazināts pazemes ūdeņu piesārņojuma risks (t.sk dzeramo ūdeņu)		VARAM budžeta ietvaros LVĢMC budžeta deleģēto uzdevumu izpildei ietvaros
A6.7. Pārrobežu sadarbība pazemes ūdeņu apsaimniekošanas jomā: A6.7.1. Turpināt sadarbību ar Lietuvas Ģeoloģijas dienestu. A6.7.2. Uzsākt sadarbību ar Igaunijas atbildīgajām institūcijām. A6.7.3. Veicināt sadarbību ar Baltkrieviju un Krieviju.	2022. - 2027. g.	LVĢMC VARAM Lietuva Igaunija Krievija Baltkrievija	Sagatavoti starptautiski plāni visiem baseinu apgabaliem, precizēta informācija par pārrobežu PŪ stāvokli		Eiropas Ekonomikas zonas instruments Eiropas teritoriālās sadarbības programmas

Izmantotie saīsinājumi

LLKIC – Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs

LVĢMC – Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

NVO – Nevalstiska organizācija

VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VVD – Valsts vides dienests

ZM – Zemkopības ministrija